

Forslag til folketingsbeslutning

om forbedrede forhold inden for daginstitutionsområdet

Fremsat den 31. januar 1978 af Lilli Gyldenkilde (SF), Ole Henriksen (SF) og Ebba Strange (SF)

Folketinget opfordrer regeringen til at foretage følgende forbedringer på daginstitutionsområdet:

1. Det præciseres over for kommunerne, at § 69 i lov om social bistand om »det nødvendige antal pladser på daginstitutioner for børn og unge« først er opfyldt, når der er plads til alle, der ønsker det. Dette krav skal opfyldes inden for udbygningsplanperioden 1978-83.

2. Der optages omgående forhandlinger med Børne- og Ungdomspædagogernes Landsorganisation og Fola (landsorganisation for forældre til børn i daginstitutioner) med det formål at træffe aftale om en tilstrækkelig personalenormering i daginstitutionerne inden udgangen af kalenderåret 1978.

3. Indtægtsgrænserne for tildeling af fripladser forbedres omgående.

4. Statens tilskudsprocent til daginstitutionsområdet forhøjes fra 50 til 75 pct. af kommunens udgifter, jfr. § 133 i lov om social bistand.

5. Forældrebetalingen for ophold i daginstitution i henhold til § 73 i lov om social bistand nedsættes fra henholdsvis 35 til 25 pct., jfr. stk. 1, og fra 25 til 20 pct., jfr. stk. 3.

6. Kapaciteten på børnehave- og fritidspædagogseminarier og de socialpædagogiske seminarier udvides i overensstemmelse med det øgede behov for pædagoger.

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

Siden et folketingsflertal – angiveligt for at spare penge ved finanslovsvedtagelsen i 1975 – besluttede at skære ned på daginstitutionsområdet, er standarden på mange af landets daginstitutioner blevet væsentligt forringet. De steder, hvor det ikke er sket, skyldes det enkelte kommuners vilje til over egne budgetter at skabe bedre forhold.

I den samme periode er udbygningen af daginstitutionsområdet faldet drastisk fra over 100 pct. i perioden fra 1970 til 1975 til 18 pct. i planperioden fra 1978 til 1983. Dette har medført, at der nu ifølge undersøgelser foretaget af Børne- og Ungdomspædagogernes Landsorganisation er 72.000 børn på ventelister til daginstitutionspladser ud over landet. Dette har skabt aldeles utilfredsstillende forhold for børnene og de familier, der har brug for institutionerne. Det virker endvidere hæmmende på kvindernes erhvervsdeltagelse. F. eks. har der været flere tilfælde, hvor arbejdsløse kvinder har måttet afslå at tage arbejde og dermed har mistet retten til understøttelse, fordi de ikke kunne få passet deres børn forsvarligt. Af disse grunde er der brug for en forbedring af hele området. Forslaget vil virke generelt arbejdsløshedsbekæmpende, men specielt dæmpende på kvindearbejdsløsheden, da det dels vil give forældre øgede muligheder for at tage arbejde, og dels vil betyde øget uddannelse og arbejde til pædagogerne.

Forslagsstillerne erkender imidlertid, at der for mange familier er store økonomiske vanskeligheder forbundet med at bruge daginstitutioner, og fremsætter derfor samtidig forslag om en ændret finansiering af institutionernes drift.

Bemærkninger til de enkelte punkter:

Til nr. 1.

Siden vedtagelsen af lov om social bistand har der været en standende diskussion om, hvordan lovens formulering »det nødvendige antal pladser« skulle fortolkes. Socialministeren har valgt at overlade fortolkningen til kommunalbestyrelserne. Dette har skabt stor utilfredshed hos mange forældre,

der ikke har kunnet fatte, at netop deres behov ikke hørte med til »det nødvendige«. Derfor foreslås en klar præcisering af lovens tekst.

Forslagsstillerne erkender, at kommunerne ikke i løbet af meget kort tid kan klare, hverken praktisk eller økonomisk, at iværksætte denne udbygning, hvorfor den foreslås tilendebragt over en 5-årig periode.

Til nr. 2.

Der har tidligere været fremsat forslag i folketinget om, at normeringerne i daginstitutionerne skulle føres tilbage til normeringerne fra før nedskæringerne. Imidlertid var normeringerne allerede dengang ikke tilstrækkelige. De var tilmed temmelig tilfældige og ikke resultater af pædagogiske overvejelser. Det er dem, der har børn i institutionerne, og dem, der som pædagoger arbejder i institutionerne, der må have den største viden om, hvilke normeringer der er påkrævede. Derudover må socialministeren ikke mindst under indtryk af, at der arbejdes henimod integration af børn med særlige vanskeligheder i de almindelige institutioner, være forpligtet til at sikre en normering, der gør et daginstitutionsophold positivt for alle børn.

Til nr. 3.

For at lavtlønsfamilier kan få råd til at benytte daginstitutioner er det nødvendigt at hæve fripladsgrænserne, der i dag stort set kun kommer studerende, pensionister og enlige, meget lavtlønnede eller arbejdsløse til gode, idet den starter med tildeling af fuld friplads ved en indkomst på 20.000 kr. årlig og ikke giver nogen form for tilskud til indkomster over 60.000 kr. årlig.

Til nr. 4.

En så kraftig udbygning af daginstitutionsområdet som her foreslået vil belaste kommunernes budget meget, hvis ikke staten øger sit tilskud til området. Det foreslås derfor forhøjet i det mindste for den næste 5-års periode. Det er så meget mere retfærdigt, som det er staten, der sparer arbejdsløs-

hedsunderstøttelsen såvel til bygningsarbejdere og pædagoger som til de forældre, der kan komme i arbejde som konsekvens af forslaget.

Til nr. 5.

Nedsættelse af forældrenes procentvise betaling er begrundet i, at forbedrede normeringer under uændrede tilskudsforhold vil få forældrebetalingen til at stige. I forvejen er forældrebetalingen en belastning i mange hjem. Nedsættelse af forældrebetalingen gradvis er endvidere et skridt på vejen

mod forslagsstillernes mål om at gøre brug af daginstitutioner gratis for forældre, således som allerede børnehaveklasser er og i nogle kommuner også de fritidsordninger, der er placeret under skoleforvaltningen.

Til nr. 6.

En udvidelse af daginstitutionsområdet som den her foreslåede vil hurtigt skabe behov for flere uddannede pædagoger, hvorfor seminariekapaciteten bør udvides.